

ΘΕΡΙΝΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ

οργανωμένο στο πλαίσιο των ετήσιων σεμιναρίων με τίτλο

Πόλη & Αρχιτεκτονική

Jardin des Tuileries, Paris, Décembre 2022 © M. Gravari-Barbas

ΠΑΡΙΣΙ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΙ II

ΤΟΠΙΟ, ΚΗΠΟΙ, ΑΣΤΙΚΑ ΠΑΡΚΑ

16 – 23 ΙΟΥΛΙΟΥ 2023

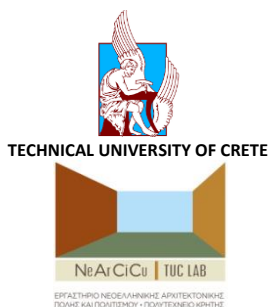
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ & ΟΡΓΑΝΩΣΗ

Maria Gravari-Barbas, Καθηγήτρια, Université Paris 1 Panthéon-Sorbonne

Αμαλία Κωτσάκη, Καθηγήτρια, Διευθύντρια του Εργαστηρίου Νεοελληνικής Αρχιτεκτονικής Πόλης & Πολιτισμού NeArCiCu και του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών,

Σχολή Αρχιτεκτόνων Πολυτεχνείου Κρήτης,

Dimitra Kanellou, Λέκτορας ENSA Paris – Malaquais en champs Ville Territoires, μέλος του Εργαστηρίου-équipe CRESSON

Η παρουσία της φύσης στην πόλη του Παρισιού στο διάβα των αιώνων και μέχρι τις μέρες μας κατέχει κεντρικό ρόλο κάθε φορά που επιχειρήθηκε κάποιος αστικός ή πολεοδομικός μετασχηματισμός της. Ο κατά τα γαλλικά πρότυπα τοπικός σχεδιασμός διαθέτοντας στιβαρό φιλοσοφικό υπόβαθρο αλλά και ενδιαφέρουσες κατασκευαστικές τεχνικές, θα αποκτήσει εξέχουσα θέση όχι μόνο λειτουργώντας εξωραϊστικά στην πόλη αλλά και συνομιλώντας ευθέως με την πολιτική και την εξουσία μέσα σε ένα πνεύμα ενίσχυσής της.

Μετά τη γαλλική επανάσταση στη γαλλική πολιτική σκέψη η αξιοποίηση του ελευθέρου χρόνου τον πολιτών συνιστά δημόσιο αγαθό και η σημασία του κοινωνικού ρόλου του δημοσίου πρασίνου εξακοντίζεται ενώ καθ' όλη τη διάρκεια του 19^{ου} αιώνα και στις αρχές του 20^{ου} η αναζήτηση του εξωτισμού θα οδηγήσει στην δημιουργία «εθνικών» κήπων (αγγλικών, ιαπωνικών, αραβικών κλπ). Πιο πρόσφατα και μέχρι τις μέρες μας, μέσω της αρχιτεκτονικής τοπίου θα δοθεί η δυνατότητα έκφρασης της πολυπολιτισμικότητας της πόλης με την παρουσία σε αυτή ενδιαφερόντων κήπων από διαφορετικές «παραδόσεις», δυτικές και ανατολικές. Τα αστικά πάρκα, οι κήποι, οι πλατείες αντιμετωπίστηκαν ως «θέατρα της μοναρχίας», ως πνεύμονες πρασίνου με στόχο την υγιεινή, ως προνομιακό πεδίο για την ανάπτυξη του διαλόγου μεταξύ δημοσίου χώρου και τεχνών, αλλά κυρίως ως χώροι άρρηκτα συνδεδεμένοι με τη ζωή των πολιτών και τη βελτίωση της καθημερινότητάς τους, κάτι το οποίο επιβεβαιώνεται από τη δημοφιλία που πάντα τους χαρακτηρίζει.

Τούτη την περίοδο το Παρίσι ζει μια νέα περίοδο σημαντικών μετασχηματισμών και άνευ προηγουμένου εξελίξεων εντοπισμένων στο πεδίο της αρχιτεκτονικής και της πόλης με επίκεντρο πλέον την κλιματική αλλαγή. Ο ρόλος του πρασίνου και της φύσης εξελίσσεται σε πρωταρχικός και τα πάντα στρέφονται περί αυτού. Η παρουσία της φύσης αναζητείται σε κάθε παρέμβαση στην πόλη, κάθε κλίμακας από μεγάλα πάρκα μέχρι κατακόρυφους κήπους στα δώματα. Παράλληλα η μεγάλη παράδοση της γαλλικής κηποτεχνίας εξελίσσεται αποδίδοντας ενδιαφέροντα αποτελέσματα αρχιτεκτονικής τοπίου αλλά και σύγχρονων τρόπων ένταξης του δημοσίου πρασίνου στην καθημερινή ζωή (αστικοί κήποι κλπ).

Το ζήτημα των αστικών καλλιεργειών είναι εξ ίσου σημαντικό, με την δημιουργία αστικών «αγροκτημάτων» στις εισόδους της πόλης, συχνά συνδυασμένων με καλλιτεχνικές παρεμβάσεις, όπως για παράδειγμα η περίπτωση του Zone Sensible, αστικού αγροκτήματος στην περιοχή του Saint-Denis.

Αυτό ακριβώς το σύνολο των μετασχηματισμών, αρχιτεκτονικών και αστικών με έμφαση στον σχεδιασμό του τοπίου θα αποτελέσει το αντικείμενο του καλοκαιρινού σεμιναρίου PARIS – TRANSFORMATIONS II: PAYSAGE, JARDINS. PARC URBAINS – Τοπίο, Κήποι, Αστικά Πάρκα, το οποίο ουσιαστικά αποτελεί το δεύτερο μέρος του σεμιναρίου που πραγματοποιήθηκε το 2022 με τίτλο PARIS – TRANSFORMATIONS I: architecturales, urbaines, métropolitaines. Το θερινό σεμινάριο του 2023 ομοίως θα πλαισιωθεί από σημαντικές προσωπικότητες (αρχιτέκτονες τοπίου, κηποτέχνες, γεωπόνους, καλλιτέχνες, κοινωνικούς επιστήμονες και ερευνητές καθώς και τοπικούς παράγοντες) μέσω διαλέξεων ή παρεμβάσεων τους κατά τη διάρκεια των επί τόπου επισκέψεων.

Ενδεικτικά, στη θεματολογία του σεμιναρίου θα περιληφθούν επισκέψεις σε κήπους «βασιλικούς» (Jardin du Luxembourg) ή «θεραπευτικούς» του 18^{ου} αι. (Jardin des Plantes, κήπους που αποτελούν μέρη μεγάλων αστικών συνθέσεων επίσης του 18^{ου} αι. (Esplanade des Invalides, Champs de Mars), κήπους ενταγμένους σε αρχιτεκτονικά σύνολα (Hôtel de Sully, Place des Vosges, jardins du Musée Rodin, etc.) καθ' όλη την ιστορία της πόλης του Παρισιού, κήπους, πάρκα και αστικά κοιμητήρια που αποτελούν σημαντικά στοιχεία παρέμβασης του Haussmann (19^{ος} αι) στην πόλη (Bois de Boulogne, Parc Monceau, Parc des Buttes Chaumont, Parc Montsouris, Cimetière du Père Lachaise). Έμφαση θα δοθεί σε σύγχρονα πάρκα και κήπους (Parc de la Villette, Grand Parc de Saint Ouen, κήποι στο Musée du Quai Branly, Κήποι στο Bercy, Parc André Citroën, πάρκο γύρω από την Halle Freyssinet Paris Rive Gauche, Promenade Plantée, διαμόρφωση στις όχθες του Σηκουάνα, στο περιβάλλοντα χώρο της Halle Pajol, Petite ceinture de Paris). Θα περιληφθούν επίσης οι κήποι με «εθνικές» αναφορές (ο αραβικός κήπος στο τζαμί του Παρισιού καθώς και οι κήποι στο Μουσείο Albert Kahn).

Επίσης, θα αναζητηθεί η σχέση μεταξύ τοπιογραφίας και τοπιακού σχεδιασμού.

Επισκέψεις θα αφιερωθούν και σε μικρότερες παρεμβάσεις πρασίνου στην πόλη όπως οι πρόσφατοι κήποι «πσέπης» που απασχολούν ιδιαίτερα την πόλη του Παρισιού ενώ θα παρουσιαστούν και μελέτες μετασχηματισμού της πόλης με ένταξη μεγάλων επιφανειών πρασίνου

(πχ: διαμόρφωση του περιβάλλοντα χώρου της Notre-Dame, πεζοδρόμηση της λεωφόρου Champs-Élysées κλπ) οι οποίες θα συμβάλουν στην δημιουργία της εικόνας του «πράσινου» Παρισιού που αποτελεί δηλωμένη πολιτική επιλογή.

Το θερινό σεμινάριο του 2023 θα πραγματοποιηθεί στο «ελληνικό σπίτι» (βλ. παρακάτω) το οποίο βρίσκεται στο πάρκο της Cité Internationale Universitaire de Paris, ένα σχεδιασμένο πάρκο έκτασης 34 εκταρίων που δημιουργήθηκε στις αρχές του 20^{ου} αιώνα, αληθινός πνεύμονας πρασίνου στο νότιο Παρίσι, προικισμένο με 400 διαφορετικά είδη φυτών.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ (υπό διαμόρφωση)

Κυριακή 16 Ιουλίου	Δευτέρα 17 Ιουλίου	Τρίτη 18 Ιουλίου	Τετάρτη 19 Ιουλίου	Πέμπτη 20 Ιουλίου	Παρασκευή 21 Ιουλίου	Σάββατο 22 Ιουλίου	Κυριακή 23 Ιουλίου
Άφιξη στο Παρίσι και εγκατάσταση στη Fondation Hellénique ¹ Επίσκεψη και ξενάγηση στους Κήπους της CIUP	Γενική παρουσίαση του σεμιναρίου Έναρξη του ομαδικού εργαστηρίου	Διαλέξεις	Διαλέξεις + Εργαστήριο	Διαλέξεις	Διαλέξεις	Ημερήσια επίσκεψη στους κήπους των Βερσαλλιών	Ολοκλήρωση του σεμιναρίου και αναχώρηση
Cocktail – δεξίωση υποδοχής στη Fondation Hellénique	Γεύμασε buffet, στη Fondation Hellénique						
Επίσκεψη 1	Επίσκεψη 2	Επίσκεψη 3	Επίσκεψη 4	Επίσκεψη 5			
Ελεύθερο δείπνο	Ελεύθερο δείπνο	Ελεύθερο δείπνο	Ελεύθερο δείπνο	Ελεύθερο δείπνο	Δείπνο σε παρισινό εστιατόριο		

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ

Το σεμινάριο απευθύνεται σε φοιτητές/τριες αρχιτεκτονικής, αρχιτεκτονικής Τοπίου, πολεοδομίας, γεωγραφίας, φοιτητές Γεωπονικών Σχολών (με κατεύθυνση Κηποτεχνία) καθώς και σε φοιτητές/τριες Σχολών Καλών Τεχνών (σε προπτυχιακό, μεταπτυχιακό και διδακτορικό επίπεδο) όπως και σε νέους αρχιτέκτονες κλπ που έχουν αποφοιτήσει μετά το 2018.

- Οι υποψήφιοι θα πρέπει να έχουν καλή γνώση της ιστορίας της αρχιτεκτονικής και της πόλης
- Η γνώση της αγγλικής γλώσσας είναι απαραίτητη
- Η γνώση της γαλλικής θα εκτιμηθεί ιδιαίτερα

Για την εκδήλωση ενδιαφέροντος οι υποψήφιοι/ες θα πρέπει να υποβάλουν σε ενιαίο PDF:

- Αίτηση υποψηφιότητας
- Κείμενο προθέσεων στο οποίο θα εξηγούν πώς το καλοκαιρινό σεμινάριο θα συνεισφέρει στην έρευνά τους ή στην επαγγελματική τους δραστηριότητα
- Μια συστατική επιστολή από καθηγητή τους
- Σύντομο βιογραφικό σημείωμα
- Portfolio με τρία έργα (σχέδια, αρχιτεκτονικές προτάσεις ή έργα, κολάζ, φωτογραφίες, κείμενα κλπ) σχετικά με τη θεματική των μετασχηματισμών του τοπίου και των δημόσιων χώρων πρασίνου

Προθεσμία υποβολής των δικαιολογητικών ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 7 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2023

Το PDF με το σύνολο των δικαιολογητικών θα υποβληθεί στην ηλεκτρονική διεύθυνση Fondation.hellenique.adm@wanadoo.fr με τίτλο του mail «ECOLE D'ETE TRANSFORMATIONS II».

Τα αποτελέσματα της επιλογής θα ανακοινωθούν στις 6 ΜΑΪΟΥ 2023

ΚΟΣΤΟΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Το κόστος συμμετοχής ανέρχεται σε **790 ευρώ**.

Περιλαμβάνει:

- 7 διανυκτερεύσεις σε μονόκλινο ατομικό δωμάτιο (15μ με ατομικό λουτρό και μικρή κουζίνα) στη Fondation Hellénique – ελληνικό «σπίτι»
- 5 γεύματα – buffet στον χώρο διεξαγωγής των διαλέξεων του σεμιναρίου και ένα πικ-νικ ή γεύμα σε εστιατόριο στο πλαίσιο της επίσκεψης το Σάββατο 22 Ιουλίου
- 1 κοκτέιλ (μικρή δεξίωση υποδοχής)
- 1 δείπνο σε τυπικό παρισινό εστιατόριο
- 1 εβδομαδιαία κάρτα για το μετρό η οποία καλύπτει όλες τις μετακινήσεις
- Συμμετοχή σε όλες τις επισκέψεις του προγράμματος
- Συμμετοχή στην ημερήσια εκδρομή στις Βερσαλλίες
- Παρακολούθηση διαλέξεων διακεκριμένων ομιλητών/τριών
- Οργάνωση του σεμιναρίου, χώροι και αναλώσιμα για το εργαστήριο

¹Η σε άλλο «σπίτι» αναλόγου επιπέδου ανέσεων μέσα στην CIUP

Στο ποσόν των 790 ευρώ **δεν περιλαμβάνονται:**

Η μετάβαση από και προς το Παρίσι (εισιτήρια αεροπορικά, τραίνου κλπ)

Τα εισιτήρια από το αεροδρόμιο προς την πόλη

Τα πρωϊνά

Τα προσωπικά έξοδα

Το κόστος συμμετοχής θα πρέπει να κατατεθεί σε δύο δόσεις:

400 ευρώ μέχρι τις 5 Μαΐου 2023

390 ευρώ μέχρι τις 12 Ιουνίου 2023 στον τραπεζικό λογαριασμό της Fondation Hellénique. Σε περίπτωση ακύρωσης της συμμετοχής για λόγους σοβαρούς πριν την 29^η Μαΐου 2023, επιστρέφεται το ποσόν των 400€.

Δεν θα υπάρξει επιστροφή μετά την 19^η Ιουνίου 2023.

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΠΙΤΥΧΟΥΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΤΟΥ ΘΕΡΙΝΟΥ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟΥ, ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΒΕΒΑΙΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΗ.

Οι εργασίες του σεμιναρίου θα πραγματοποιηθούν στην **αγγλική γλώσσα.**

Η επιτυχής παρακολούθηση του καλοκαιρινού σεμιναρίου προϋποθέτει κανονική και ενεργό συμμετοχή στο σύνολο του προγράμματος και στο Εργαστήριο που περιλαμβάνει. Επιπλέον, οι συμμετέχοντες/ουσες καλούνται να καταθέσουν το αργότερο σε ένα μήνα μετά την ολοκλήρωσή του, ένα έργο με αναφορά στη θεματική του σεμιναρίου (κείμενο, αρχιτεκτονικό σχέδιο, σκίτσο, φωτογραφίες, κολάζ, κλπ) το οποίο θα έχουν ήδη παρουσιάσει ως αρχική ιδέα κατά τη διάρκεια του σεμιναρίου και αφού ολοκληρωθεί θα περιληφθεί σε μια έκδοση. Με την ολοκλήρωση του σεμιναρίου θα δοθεί σε όσους/ες συμμετείχαν επιτυχώς στο πρόγραμμα βεβαίωση συμμετοχής η οποία θα αντιστοιχεί με 3 ECTS.

ΟΙ ΧΩΡΟΙ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ ΤΟΥ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟΥ

Το καλοκαιρινό σεμινάριο PARIS: TRANSFORMATIONS II Paysage, Jardins, Parcs Urbains, θα πραγματοποιηθεί στους χώρους της Fondation Hellénique de la Cité Internationale Universitaire (CIUP) – το «σπίτι» της Ελλάδας² στην Πανεπιστημιούπολη του Παρισιού³. Η Fondation Hellénique είναι ένα ίδρυμα με μακρά ιστορία συνδεδεμένη με τη ζωή και τη μνήμη σημαντικών ελλήνων διανοουμένων, καλλιτεχνών, επιστημόνων και αρχιτεκτόνων. Ο Τάκης Ζενέτος, ο Γιώργος Κανδύλης, ο Αριστ. Προβελέγγιος, ο Γιάννης Τσιώμης κ.ά. είναι ανάμεσα σε άλλους σημαντικοί έλληνες αρχιτέκτονες που φιλοξενήθηκαν εκεί.

Η Fondation Hellénique βρίσκεται μέσα σε ένα πάρκο έκτασης 34 εκταρίων μέσα στην πόλη του Παρισιού και διαθέτει επαρκέστατη σύνδεση με τα ΜΜΜ (Μέσα Μαζικής Μεταφοράς). Το πάρκο ουσιαστικά είναι ένα υπαίθριο μουσείο αρχιτεκτονικής του 19^{ου} και του 20^{ου} αιώνα με κτήρια διασήμων αρχιτεκτόνων όπως ο LeCorbusier, Lucio Costa, Claude Parent, Willem Dudok κ. ά. Το «ελληνικό «σπίτι», έργο του αρχιτέκτονα Νικολάου Ζάχου, κατασκευασμένο την περίοδο του μεσοπολέμου συνδυάζει στοιχεία του νεοκλασικισμού μαζί με αναφορές στην αρ ντεκό. Τα δωμάτιά του, πλήρως ανακαινισμένα το 2021, διαθέτουν ατομικά λουτρά και κουζίνες.

Η CITE UNIVERSITAIRE

ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ 'ΣΠΙΤΙ'

CONTACTS

Fondation.hellenique.adm@wanadoo.fr

<https://fondation-hellenique.fr/>

Fondation + 33 1 58 10 21 00

²www.fondation-hellenique.fr

³www.ciup.fr